

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tat-18 ta' Ottubru, 2007

Appell Kriminali Numru. 297/2007

Il-Pulizija

vs.

Anthony Seguna
Victor Seguna

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellanti quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fix-xhur ta' qabel l-1 ta' Gunju, 2007, fil-kapacita' taghhom ta' diretturi ta' kumpanija Seguna Woodworks Company Limited, li hija sitwata fi Triq Ghajn Dwieli, Bormla, naqsu li jaraw li kull parank jew "lift" installat f'post tax-xoghol taht il-kontroll taghhom, cioe' l-fond hawn fuq imsemmi, jigi examinat minn persuna kompetenti darba f'kull sitt xhur u jibghatu kopja ta' dan ic-certifikat lill-Awtorita' kompetenti, u dan ai termini tal-Artikolu 3(2)(3) tal-Avviz Legali 47/1964 (Factories and Lifts Regulations).

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-18 ta' Lulju, 2007 li biha, wara li rat l-artikolu 3 (2)(3) tal-Avviz Legali 47/1964 (Factories Hoists and Lifts Regulations) kif ukoll il-verbal tat-18 ta' Lulju, 2007 fejn Anthony Seguna assuma r-responsabbilita' tal-atti, sabet lill-appellant Anthony Seguna hati w ikkundannatu ghal multa ta' tlett mitt lira Maltin (LM300).

Rat ir-rikors tal-appellanti minnhom ipprezentat fit-30 ta' Lulju, 2007, li bih talbu li din il-Qorti joghghobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata billi minflok issibhom hatja ghall-akkuzi migjuba kontrihom, tilliberhom minnhom, u fi kwalunkwe kaz tirriduci l-piena moghtija fis-sentenza appellata.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedini penali aggornati tal-appellanti esebiti mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat il-verbal tas-seduta tal-lum li bih il-Prosekuzzjoni eccepjet preliminarjament in-nullita' tar-rikors tal-appell in vista tal-fatt li ma ntalbitx is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza w ma inghatatx garanzija kif rikjest mill-ligi.

Rat li Dr. Camilleri ghall-appellanti rrimetta ruhu.

Semghet it-trattazzjoni dwar din l-eccezzjoni fil-kors tal-istess seduta.

Ikkonsidrat ;

Illi mill-atti processwali ma jirrizultax li fid-data tas-sentenza kienet intalbet is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza tal-Ewwel Qorti mill-appellanti w lanqas li nghatat l-garanzija rikjesta bil-ligi fl-artikolu 416 (1) u 577 (1)

Illi kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta fl-Appell **Kriminali "Il-Pulizija vs. Mario Mifsud"** (5.5.1994) :-

*“Kwantu ghall-pregudizzjali tan-nullita’ u irritwalita’ tal-appell minhabba il-mankanza tat-talba ghas-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza skond l-artikolu 416 tal-Kodici Kriminali, jidher li l-gurisprudenza pparifikat tali mankanza mal-akkwiexxenza, liema akkwiexxenza hija in konflitt mall-volonta’ li wiehed jappella (ara **Il-Pulizija vs. Moses Bugeja u Edward Grech**, App. Krim. [28.1.94] ; **Il-Pulizija vs. Frangisk Borg** ,18.1.41; Vol. XXXIII.iv.391 u **l-Pulizija vs. Alfred Ancilleri u John Cauchi.**)”*

u aktar ‘l isfel fl-istess sentenza dik il-Qorti ziedet tghid :-

“wahda mill-karatteristici tal-process penali fis-sistema taghna huwa , illi kif appena tinghata sentenza , hlief jekk ikun hemm previst mod iehor fl-istess sentenza jew x’imkien iehor fil-ligi, dik is-sentenza ghandha tigi esegwita immedjetament.”

L-istess principju gie ribadit fl-appelli Kriminali : **“Il-Pulizija vs. Karl Gialanze”** [17.5.94.] **“Il-Pulizija vs. Francis Micallef”** [5.7.94] , **“Il-Pulizija vs. Francis Scicluna”** [20.1.95] u **“l-Pulizija vs. Carmel Attard”** [30.6.95] .

Illi huwa minnu li kif gie ritenut fl-ahhar sentenza fuq imsemmija l-gurisprudenza irrikonoxxiet certi eccezzjonijiet , bhal per ezempju fil-kaz ta’ nuqqas ta’ talba ghas-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza fil-kaz ta’ appell limitat ghall-piena ta’ prigunerija sospiza [App. Krim. **“Pul. vs. M. Mifsud”** fuq citata]; fil-kaz fejn si trattava ta’ l-applikazzjoni tal-artikolu 9 tal-Kap.152 App. Krim. **“Il-Pulizija vs. Joseph Farrugia”** [7.10.1994]; fil-kaz fejn l-appellant kien b’ xi mod impedut milli jaghmel it-talba App. Krim. **“La Polizia vs. Pietro Laus et.”**, [17.5.1924] jew fil-kaz fejn ikun hemm zball jew nuqqas da parti tal-Ewwel Qorti jew xi ufficjal taghha, fis-sens li t-talba tkun saret u din ma tkunx giet registrata : App. Krim. **“Pul. vs. Karl Gialanze”** [17.5.1994] u **“Pul. vs. Francis Scicluna”** [21.2.1995]. Izda ebda wahda minn dawn ic-cirkostanzi eccezzjonali ma jikkonfiguraw fil-kaz in ezami w, kif irriteniet din il-Qorti fl-appell Kriminali **“Il-Pulizija vs. Carmel Attard”** fuq citata, il-piena tal-multa hija

applikabbli w esegwibbli minnufieh u l-fatt li l-appellant ma jkunx ghadu hallasha “*ma jbidel xejn ghal dak li jirrigwarda l-inappellabilita' tas-sentenza ossia l-irritwalita' tar-rikors tal-appell , peress li kif inhu maghruf , anki meta ma jinghatax zmien ghall-hlas , il-burokrazija tal-amministrazzjoni tal-Qorti tiehu granet, gimghat u xi kulltant xhur biex il-multi jingabru.*”

Illi umbaghad din il-Qorti diversament preseduta fis-sentenza Taghha fil-kawza “ **Il-Pulizija vs. George Cefai**” [23.4.1997] kienet irriferiet ghall-artikolu 665 tal-Kodici Kriminali li jghid testwalment li :-

“Bla hsara tad-dispozizzjonijiet ta' l-artikolu 28A (li jirrigwardaw sentenzi ta' prgunerija sospizi) w d-dispozizzjonijiet ta' dan il-Kodici dwar il-hlas ta' pieni ta' flus, KULL DECIZJONI GHANDHA TIGI ESEGWITA MINNUFIEH LI TINGHATA.” (Emfasi ta' din il-Qorti)

Umbaghad irriferiet ukoll ghall-artikolu 416 (1) tal-istess Kodici li jghid testwalment li :-

“persuna misjuba hatja ...tista' , meta tiddikjara imqar bil-fomm, li trid tappella mis-sentenza ,taqla mill-qorti nferjuri t-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza”

Dik il-Qorti kienet validament argumentat li dawn iz-zewg dispozizzjonijiet moqrijin flimkien , necessarjament ifissru li biex it-talba ghas-sospensjoni ta' l-esekuzzjoni tas-sentenza tkun tista' tigi milqugha , jehtieg li tigi maghmula mmedjetament kif tkun giet moghtija s-sentenza u b'dan il-mod biss tista tigi evitata l-esekuzzjoni mmedjata tas-sentenza skond l-artikolu 665 citat .

Illi din il-Qorti kif preseduta segwiet din il-gurisprudenza fl-Appell Kriminali “**Il-Pulizija vs. Victor Vella**” [6.1.2003] f' diversi appelli ohrajn u qablet ma dan ir-ragunament u rritjeniet li bil-fatt li l-appellant , ma deherlux li kellu jiddikjara li jrid jappella , mmedjetament wara li inghatat is-sentenza , kien wassal biex kien inghata bidu effettiv ghall-esekuzzjoni tas-senteza .

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi huwa minnu li l-ligi fl-artikolu 416 (1) tal-Kap.9 ma ssemmiex espressament u "in so many words" li trid issir talba ghas-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza u tghid biss :

"...meta tiddikjara imqar bil-fomm , li trid tappella mis-sentenza "

imma imbaghad minnufieh wara tkompli bil-kliem : "TAQLA (emfasi ta' din il-Qorti) mill-Qorti inferjuri it-twaqqif tal-esekuzzjoni tas-sentenza , kemm il-darba taghti garanzija tajba ..." Dan il-kliem jirrendi ovvju li mhux biss mera dikjarazzjoni hemm bzonn issir tal-intenzjoni tal-appell imma addirittura talba , sija pure anki bil-fomm , biex TAQLA mill-Qorti s-sospensjoni imsemmija. Issa hu assjomatiku li biex taqla xi haga mill-Qorti l-ewwel trid titlobha. Ebda Qorti ma takkorda xejn jekk ma tigix mitluba biex taghmel dan u f'dan il-kaz hu intiz li trid issir talba , anki bil-fomm , kif isir dejjem seduta stante , biex tigi sospiza l-esekuzzjoni tas-sentenza . Hekk umbaghad il-formola sterjotipata w stampata tat-talba w digriet li tintuza dejjem u invarjabbilment quddiem il-Qorti tal-Magistrati hija fis-sens segwenti :-

"L-imputat jitlob is-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza ghall-fini tal-appell.

Il-Qorti,

Tilqa t-talba taht garanzija personali ta' LM..."

Illi talba simili ma tirrizultax li saret la bil-fomm fil-hin li inghatat is-sentenza.

Illi inoltre lanqas ma gie rispettata il-vot tal-ligi taht l-artikolu 416 (1) tal-Kap.9 li jghid li biex il-persuna li ma tkunx taht arrest ghar-reat li tieghu tkun giet misjuba hatja u li tkun iddikjarat li trid tappella, taqla' s-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza , trid "**taghti garanzija tajba, skond is-subartikolu (1) tal-artikolu 577, li tidher ghal kull att tal-kawza quddiem il-Qorti superjuri kull darba li tigi imsejha minn din il-Qorti**" u kif jirrizulta mill-atti processwali l-appellanti ma taw ebda garanzija simili u ghalhekk ma giex osservat il-kliem tal-ligi "kemm il-

Kopja Informali ta' Sentenza

darba taghti garanzija tajba” li tidher li hi kondizzjoni ‘*sine qua non*’ biex il-persuna taqla’ mill-Qorti s-sospensjoni tal-esekuzzjoni tas-sentenza li tkun talbet.

Illi ghalhekk fil-kaz in ezami , la ma giex osservat dak li hemm provvdut fl-artikolu 416 (1) tal-Kodici Kriminali fid-diversi aspetti tieghu ma jistax jinghid li l-esekuzzjoni tas-sentenza giet sospiza w ghalhekk dan legalment jimporta l-akkwiexxenza .

Ghal dawn l-motivi u fid-dawl ta’ din l-interpretazzjoni tal-pozizzjoni guridika moghtija minn din il-Qorti kemm diversament preseduta kif ukoll kif issa preseduta, din il-Qorti tilqa’ l-pregudizzjali sollevata mill-Avukat Generali w tiddikjara l-appell irritwali w null u konsegwentement tastjeni milli tkompli tiehu konjizzjoni ulterjuri tieghu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----